

Părintele Preot Dr. Aurel-Florin Țuscanu, nicidecum unicele din ținuturile geografice, culturale și spirituale Roman și Neamț.

Cât privește capitolul **Personalități**, cele 18 studii și articole științifice fac referire la ierarhi, arhieriei și preoți care au slujit pe meleaguri romășcane sau adiacente, astfel: Veniamin Costache, episcop al Romanului în anii 1796-1803; Mitropolitul Visarion Puiu, născut la Pașcani și ctitor al Bisericii „Sf. Victor” din localitatea natală, cu viață în exil, între anii 1944-1964; Episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului, membru al Academiei Române; Episcopul Ioanichie Hasan al Romanului; Episcopul Ghedeon al Hușilor și Romanului; Episcopul Inochentie al Hușilor; Episcopul Gherasim Safirin (1849-1922) al Romanului; Arhiepiscopul Ilarion Mircea Băcăuanu (1873-1950) al Episcopiei Romanului; Arhiepiscopul dr. Veniamin Pocitan (1870-1955); Arhiepiscopul Policarp Popescu Bârlădeanu (1831-1876); Preotul Constantin Nazarie (1865-1926); Profesorul teolog Petre Gârboviceanu (1862-1934); Duca Sotirovici, dascăl și tipograf de cărți religioase la jumătatea secolului al XVIII-lea; Preotul băcăuan Ioan T. Păvăluță, martir al temnițelor comuniste; 65 de preoți din Eparhia Romanului, nominalizați, cu scurte fișe biografice, în temnițele regimului comunist, autentici eroi.

Remarc, în cadrul acestui capitol, **Personalități**, amplul studiu, practic o micromonografie de 136 pagini, consacrat Episcopului Romanului Gherasim

Safirin (1849-1922), depus din treaptă pentru atitudinea sa în raport cu Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Până și Tudor Arghezi avea să scrie elogios despre el: „Episcopul Gherasim este un **bărbat întreg** (subl. n.), e realizarea aceluia tip sufletesc pe care mi-l propovăduiesc în școli și cărți dascălii și cugetătorii”. Era sever cu el însuși, un monah demn!

Cele 13 articole științifice din capitolul trei, ultimul, al lucrării, **Evenimente**, privesc mai multe aspecte sociale și culturale în care Biserica, practic Episcopia Romanului, s-a implicat de-a lungul anilor, precum: Episcopia Romanului în anii Marelui Război pentru Întregirea Neamului; Mitropolia Moldovei și Unirea Principatelor Române, dar și alte aspecte: Clopote voievodale în târgul Romanului; Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Biserica „Sf. Nicolae” din Trifești (aproape de Roman), județul Neamț; Prima biografie a starețului Paisie Velicovschi, tipărită la Mănăstirea Neamț de către ucenicul său Grigorie Dascălu în 1817; Tipărituri vechi bisericești aflate în Biblioteca Episcopiei Romanului; Revista eparhială „Cronica Romanului” ș.a.

Așadar, prin cele trei capitole/părți, cartea Părintelui Preot Dr. Aurel-Florin Țuscanu, **Ținutul Romanului. Retrospective culturale și spirituale** reprezintă o apariție istoriografică de ținută științifică, cu o mare bogăție de informații – fapte și idei valoroase, semnificative. Lectura acestei cărți oferă satisfacții intelectuale deosebite.

NOTE

[1] Comisia Română de Istorie Militară.

Ziua de Constanța

PROFESORUL VALENTIN CIORBEA, CÂȘTIGĂTORUL MARELUI PREMIU „COMANDOR VIRGIL ALEXANDRU DRAGALINA” PENTRU VOLUMUL „GENERALUL ADJUTANT PAUL TEODORESCU (1888 – 1981). DIMENSIUNILE CREATIVITĂȚII”¹

Prof. univ. dr. Valentin Ciorbea a primit Marele Premiu „Comandor Virgil Alexandru Dragalina”, Ediția a X-a, 2023, în valoare de 1.000 de

dolari, pentru volumul „Generalul adjutant Paul Teodorescu (1888 – 1981). Dimensiunile creativității”, apărut la Editura Academia

Oamenilor de Știință din România, București, 2023. Premiul este înmănat de Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”. Comisia

de evaluare a lucrărilor intrate în concurs, formată din general de brigadă (rtg.) Grigore Buciu, președinte, prof. univ. dr. Ioan Scurtu, prof. univ. dr. Petre Otu, prof. univ. dr. Constantin Hlihor și Ilie Schipor, istoric, au conchis, evaluând lucrarea:

„Cartea deosebită, cu o structură logică, o monografie încadrată perfect în această categorie de lucrări. Îl prezintă pe generalul Paul Teodorescu în toate ipostazele existenței sale – familie, copilărie, școli de formare, perfecționare, șef de promoție la școli din Franța, ca ofițer și generali cu răspunderi în comenzi militare, în învățământ, minister, guvern, Casa regală, etc. inclusiv evocări postume. Mai multe informații inedite se referă la implicarea generalului în Actul Restaurației din iunie 1930. Sunt menționate reformele pe care generalul s-a străduit să le implementeze în Armată, inclusiv detalii legate de învățământul militar și realizarea localului modern al Școlii Superioare de Război.”

Opritsa Dragalina – Oprea, fiica comandorului Virgil Alexandru Dragalina, sponsorul Marelui Premiu, a trimis din Elk Grove, SUA, unde locuiește, un mesaj publicat în „România Eroică”, nr. 1, 2024, pe care îl redăm mai jos:

„De departe, de dincolo de zări, de dincolo de ocean, cu admirație și recunoștință, salut în această zi de primăvară, autorii participanți, premiați și neobosiții organizatori a celei de-a zecea ediții a Premiilor Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria.”

Sunt recunoscătoare că am putut participa virtual la toate festivitățile și că am putut aplauda, de-a lungul celor zece ani, în vorbe, gând și suflet, excelentele realizări ale autorilor laureați.

La Ediția a X-a Marele Premiu „Comandor Virgil Alexandru Dragalina” încununează o lucrare dragă sufletului meu, o operă dedicată vieții unui erou: Generalul Paul Teodorescu. În adolescență, i-am auzit adesea numele invocat de Tata, comandorul Virgil Dragalina. Era întotdeauna rostit cu admirație și recunoștință pentru realizări

și inițiative, pentru un comportament distins, pentru suportul și atenția oferită Marinei Regale.

Personal am avut și eu onoarea să-i mulțumesc Generalului erou. Într-o zi din toamna anului 2021, mi-am rezemat fruntea de placa comemorativă dedicată Eroilor marinari, lista de piatră săpată în peretele Mănăstirii Dintr-un Lemn. Printre numele eroilor este și cel al tatălui meu. I-am mulțumit în gând ctitorului acestui Sfânt lăcaș de rugăciune, neuitatul General Paul Teodorescu.

Cu admirație și recunoștință îi mulțumesc domnului profesor doctor Valentin Ciorbea pentru excelența monografie. Grație acestei lucrări, generațiile prezente și viitoare vor retrăi viața și faptele acestui erou și nu vor uita niciodată numele unui soldat legendar: Generalul Paul Teodorescu.”

Prof. univ. dr. Valentin Ciorbea a mai primit Marele Premiu „Comandor Virgil Alexandru Dragalina” și I Ediția a IX-a, 2022, în calitate de coautor al volumului „Enciclopedia Centenarului Războiului de Întregire și al Marii Uniri”.

NOTE

[1] Articol al lui Paris Rafti în *Ziua de Constanța*, pe 22.05.2024.